

HET GROENE HART

LEDENBLAD CDA HET HOGELAND

Voorjaarsnota

Korte inleiding over de voorjaarsnota die wordt behandeld in de gemeenteraad op 7 juli.

Verslag van de algemene ledenvergadering

CDJA was op 21 juni te gast bij de afdeling Het Hogeland.

Interview met oud wethouder Jelte Bakker

Mooie bijdrage geschreven door Marienus Beukema.

BUS TOTAAL.NL

Het adres in
Winsum voor

- Haardhout
- Houtpellets
- Boomschors
- Houtsnippers

HET AANLEG 21 - 9951SJ WINSUM - 0595 252 140

hdn Hout Decoratief Noord

hout en decoratieve plaatmaterialen

Wij leveren een zeer uitgebreid assortiment aan:

- bouwbedrijven
- meubelindustrie
- interieurbouw
- jachtbouw
- mallenbouw
- timmerindustrie
- standbouw

Innoverend, uitdagend en klantgericht.
Een bedrijf waarmee u graag zaken wilt doen.

Vlasakker 6
9982 HG Uithuizermeeden

tel 0595 40 50 50

www.houtdecoratiefnoord.nl
info@hdnoord.nl

ETEN - DRINKEN - SLAPEN - WATER

**ONTDEK ONS
AAN HET WATER**

Even weg uit de drukte, genieten van de zon,
het water. Een drankje op ons terras,
kanovaren, slapen in onze bedsteden, of een
nacht op de camping. Kom ons ontdekken!

www.marenland.nl | Winsumerdiep 6 - Winsum

INHOUD

04

Voorwoord

Bijdrage van onze voorzitter
Harrie Sienot

09

Van de fractievoorzitter

Namens de fractie; Kor Berghuis

12

Interview met oud wethouder Jelte Bakker

Bijdrage van Marienus Beukema

22

Verslag van de Algemene ledenvergadering

21 juni 2021

- 6 Nieuws van Anne Kuik
- 8 Lid worden
- 11 Gemeenteraadsverkiezingen 2022
- 16 Over de voorjaarsnota
- 19 Van de wethouder Kristel Rutgers
- 20 Puzzel
- 21 Agenda
- 22 Verslag ALV
- 25 Fractieleden
- 26 Bestuur

Binnenkort in de digitale nieuwsbrief

- De CDA fractie gaat weer op werkbezoek.
- Meer nieuws over de gemeenteraadsverkiezingen.
- en nog meer actueel politiek nieuws.

Wilt u ook de nieuwsbrief ontvangen?
Mail naar info@cdahethogeland.nl

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

Beste CDA'ers,

Wat een enerverend afgelopen halfjaar! Sinds de vorige "Groene Hart" is er weer veel gebeurd in onze gemeente, onze provincie en ons land!

Eén ding is gebeven en dat is de Covid-pandemie. Maar wat worden er stevige stappen gezet: de vaccinaties gaan nu snel, de beperkingen nemen af en we mogen binnenkort weer naar de vakantielanden met de "vaccinatie-pas". Wel blijven we zorgen houden over een eventuele "4e-golf". De delta-variant slaat zijn klauwen uit. De zorgeloze feesten na de gewonnen wedstrijden van ons Oranjeteam baren dan toch wel zorgen, het lijkt of alles weer bij het oude is.

Inmiddels alweer een paar maanden geleden hadden we de verkiezingen voor de Tweede Kamer. Ondanks de rommelig verlopen lijsttrekkers-verkiezing en de switch van Hugo naar Wopke waren de verwachtingen hoog gespannen. Een mooi programma en goede kandidaten. Anne Kuik, onze "eigen" topper op plek 3! Pieter Omtzigt, dé man van het openleggen van het kinderopvang toeslag-schandaal, dat moest goedkomen. Toch moesten we verlies incasseren, van 19 naar 16 zetels

in de Kamer. Van het sinds december demissionaire kabinet werden VVD en D66 de winnaars, CU en CDA, de verliezers. Voer voor politicologen!

En nu: het CDA-schip verkeert in zwaar weer, welke koers moeten we kiezen. De schokkende ontboezemingen van stemmentrekker Pieter hebben uiteindelijk geleid tot zijn afscheid van het CDA. Het gedoe van de "mondmaskers-weldoener" maakt ons boos. En de geur van corruptie komt te vaak aanwaaien.

Het is dan ook goed dat er een extra ledencongres wordt georganiseerd. Mijn openingswoord op de algemene ledenvergadering sloot ik af met:

"...we moeten voorzichtig zijn met oordelen en veroordelen! Niet de beschuldigende vinger wijzen, maar ons "herbronnen".

En dat herbronnen kan alleen als we terugvallen op onze uitgangspunten: rentmeesterschap, gespreide verantwoordelijkheid, gerechtigheid en solidariteit.

Dichter bij huis: ons mooie Hoogeland. Ook daar hebben we roerige maanden gehad, er zijn

belangrijke beslissingen genomen, die niet altijd tot ieders tevredenheid waren. Ik ben ervan overtuigd dat op rationele gronden door onze fractie is gehandeld, soms met pijn in het hart.

Binnenkort komt de voorjaarsnota op de agenda, de basis voor de begroting 2022. En die valt niet mee. Er is te weinig geld om alle gewenste plannen te kunnen uitvoeren, dat betekent: of bezuinigen, of zwaardere lasten. Vanaf deze plek wens ik onze wethouder en onze fractie veel wijsheid toe om de juiste keuzes te maken.

Vanaf nu staat de politieke wereld van de gemeente in het teken van de Gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022. Kandidaten, programma, campagne, zijn de woorden die veel zullen vallen de komende maanden. Verschillende commissies zijn van start gegaan, u zult nog veel van hen horen. Uw actieve deelname is zeer gewenst: ideeën voor het programma, uzelf of anderen als kandidaat-raadslid aandragen, meehelpen in de campagne. Meldt u aan!

De vakanties staan voor de deur, we mogen weer naar musea, mooie vakantieplekken bezoeken, leuke reizen maken. Geniet daarvan. Maar "handen wassen en 1,5 meter afstand" blijft nog het devies..

Fijne vakantie gewenst, groet en tot ziens,

Harrie Sienot

COLOFON

Nummer 105, Juli 2021

"Het Groene Hart" is een uitgave van CDA afdeling Het Hogeland en verschijnt 2x per jaar.

Redactie:

Harrie Sienot
Henk Koopmans
Marius Beukema
Harma Dost

Eindredactie en vormgeving:

Harma Dost

Druk:

DePrint, Winsum

Adverteerders:

Boneschansker
Marjolie
Hout Decoratief Noord
KWW Bedum
Poort en Woltjer
Bus Totaal
Marenland
Vakgarage Bregman
De Print

Contact

Fractie : info@cdahethogeland.nl

Bestuur : secretariaat@cdahethogeland.nl

Redactie : groenehart@cdahethogeland.nl

We willen u graag op de hoogte houden van al het nieuws en activiteiten.

Geef daarom snel uw email adres aan ons door

secretariaat@cdahethogeland.nl

VANUIT DE TWEEDE KAMER

Nieuwsbrief week 24 van Anne Kuik

“Hoe gaat het?”, deze vraag is me vaak gesteld de afgelopen week. Er zijn wel eens betere dagen geweest is mijn antwoord. En dit zal voor vele CDA'ers zo voelen. Al een paar maanden liep het niet lekker, er zijn vele gesprekken gevoerd ter verbinding, maar dat is verdrietig genoeg niet goed gekomen. Ik sprak een paar journalisten die haast een beetje teleurgesteld reageerden toen bleek dat er in onze fractie geen twijfel is bij Kamerleden dat we met z'n 14 de klus aangaan om het CDA weer positief op de kaart te zetten. Het zal nog taai genoeg zijn omdat er genoeg figuren zijn die het CDA liever zien verzwakken dan er sterker zien uitkomen. We zullen uit het komende rapport van Spies de lessen voor de toekomst moeten trekken. Samen met alle CDA'ers gaan we met lef en goede moed ons verhaal van de samenleving uitdragen.

Dinsdagavond 15 juni was het debat over de Nationaal coördinator Terrorismebestrijding en veiligheid, (de NCTV). De NCTV adviseert, coördineert en analyseert om Nederland te beschermen tegen dreigingen die onze samenleving kunnen ontwrichten. Een onderdeel van het werk is het analyseren van fenomenen op basis van openbare bronnen, denk bijvoorbeeld aan een Twitter als er een protest in een stad plaats vindt. De discussie van dinsdag ging over de vraag of de NCTV dat volgens de wet wel mag. De minister gaf aan dat hij de wet zal verstevigen.

Woensdag 16 juni had ik een debat over ondermijning met 50 agendastukken. De hoeveelheid brieven versus de spreektijd dwingt tot keuzes. Ik heb het natuurlijk gehad over drugshandel. De maatschappelijke kosten van drugshandel en drugsgebruik worden in het Pact voor de rechtstaat geschat tussen de 3.4 en 4.1 miljard euro! De enorme

winsten die geboekt door criminelen zorgen voor de ondermijning. Geld afpakken/plukken van criminelen vinden wij belangrijk. Minister Grapperhaus gaf aan dat hierover wetgeving binnenkort komt.

Juist in een crisis als deze is alertheid geboden voor ondernemers in zwaar weer, ze kunnen een doelwit zijn voor ondermijning. Daarom is hier nu extra aandacht voor via de campagne 'Blijf alert'. We zien al langer dat drugscriminelen boeren bedreigen om van hun land gebruik te maken, daarom vindt het CDA het belangrijk dat bij de ZTLO (vereniging voor boeren en tuinders) een vertrouwenspersoon is waarbij boeren laagdrempelig terecht kunnen met vragen en zorgen.

Tot slot heb ik aandacht gevraagd om de inzet en opbrengsten van preventie beter terug te laten komen in de beleidswerkelijkheid en financiële logica van het ministerie. Want preventie kan een hoop maatschappelijke kosten voorkomen. Denk aan de aanpak van lachgas. Ja, het verbod kost iets aan handhaving, maar hoeveel kun je wel niet uitsparen met het voorkomen aan schade zoals gezondheidsschade, auto-ongelukken en leed. Zolang er in de financieringssysteem niets verandert, kan de meerwaarde van preventie ook niet worden meegewogen natuurlijk.

Henri Bontenbal hield zijn maidenspeech

“Hierbij heropen ik de vergadering!” Vorige week mocht ik voor het eerst de plenaire vergadering leiden als voorzitter. Het ging over de handel van kalfsvlees naar China. Niet echt een spannend debat, maar ik moet zeggen dat het eigenlijk best leuk was om te doen!

Kiekje van Kuik

Wie had gedacht dat we allemaal zo blij op een prik zouden reageren! De eerste heb ik in ieder geval gekregen bij de GGD in Appingedam.

Wilt u ook de nieuwsbrief ontvangen van Anne, meld u aan via:

<https://www.cda.nl/anne-kuik>

Anne Kuik (Emmen, 22 januari 1987) is sinds 23 maart 2017 lid van de Tweede Kamer.

Ze is woordvoerder op

- Justitie en Veiligheid (veiligheid/terreur, prostitutiebeleid, mensenhandel, asielbeleid)
- Ontwikkelingssamenwerking
- Volksgezondheid, Welzijn en Sport (preventiebeleid)

VOLG ONS EN BLIJF OP DE HOOGTE!

*Wil je altijd op de hoogte zijn van het laatste nieuws vanuit CDA Het Hogeland? En wil je meepraten over alle ontwikkelingen? Volg ons dan via je favoriete **social media** kanaal.*

*Kijk op onze website **www.cdahethogeland.nl** voor het actuele nieuws en lees onze inbreng tijdens de raadsvergaderingen.*

*Ook sturen wij met regelmaat een digitale nieuwsbrief met actuele informatie. Bent u geïnteresseerd in de gemeentepolitiek? Meld u aan voor de nieuwsbrief via ons mailadres **info@cdahethogeland.nl***

STAP IN EN BESLIS MEE!

Met meer dan 39.000 andere leden beslist u over de koers van het CDA.

Als lid heeft u lokaal, provinciaal en landelijk een directe stem in de samenstelling van de kandidatenlijsten, de lijsttrekkersverkiezingen en bij het vaststellen van de verkiezingsprogramma's. U kunt ook meepraten en invloed uitoefenen op het beleid.

Blijf op de hoogte van de lokale politiek en ontvang elke maand de digitale nieuwsbrief van CDA Het Hogeland.

SOORTEN LIDMAATSCHAP

Het lidmaatschap van het CDA kost € 20,- per kwartaal. Leden die dat kunnen en willen, vragen wij om meer bij te dragen. Nieuwe leden bieden wij graag een contributiekorting aan. Zij kunnen het eerste jaar kennismaken met het CDA voor een gereduceerd tarief van slechts € 19,95 per jaar.

COMBI-LIDMAATSCHAP

Jongeren t/m 31 jaar kunnen het eerste jaar voor slechts € 5,- combi-lid worden van het CDA/CDJA.

Daarna gelden de volgende tarieven:

t/m 27 jaar: € 22,20 per jaar

28 jaar: € 41,- per jaar

vanaf 29 jaar: € 82,- per jaar

MEERPERSOONSLIDMAATSCHAP

Leden die op hetzelfde adres wonen, kunnen kiezen voor het meerpersoonlidmaatschap.

Op het adres moet ten minste één persoon (standaard) lid zijn. Alle andere leden kunnen dan meerpersoonlid worden voor slechts € 29,- per jaar.

Een korting van meer dan 50% dus! Per adres ontvangt men één ledenblad.

VOORDELEN VAN HET LIDMAATSCHAP

Lokaal, provinciaal en landelijk een directe stem in de samenstelling van de kandidatenlijsten, de lijsttrekkersverkiezingen en bij het vaststellen van de verkiezingsprogramma's

- Toegang tot een groot netwerk
- Meepraten op lokale, provinciale en landelijke themabijeenkomsten
- Wekelijkse nieuwsbrief
- Gratis entree landelijk congres
- Bezoek aan de Tweede Kamer
- Goede carrièremogelijkheden
- Uitstekende opleidingen
- Gratis ledentijdschrift
- Toegang tot de digitale CDA-bibliotheek

CDA EN ANBI

ANBI betekent Algemeen Nut Beogende Instelling.

Een instelling kan alleen een ANBI zijn, als ze zich voor minstens 90% inzet voor het algemeen nut. De belastingdienst heeft het CDA aangemerkt als een ANBI.

De contributie en eventuele vrijwillige bijdrage aan CDA-Het Hogeland is dan ook aftrekbaar als u meer dan 1% van uw verzamelinkomen aan giften uitgeeft. De landelijke ANBI-verklaring geldt voor de Vereniging CDA en dus ook voor alle CDA-geledingen die daarbinnen vallen. CDA-Het Hogeland valt onder de Vereniging CDA, de contributies (en giften) zijn dus ook aftrekbaar.

VOORDEEL VOOR U EN HET CDA

Met een periodieke schenkingsovereenkomst kunt u meer schenken zonder dat het u meer kost. Deze overeenkomst houdt in dat u elk jaar, gedurende een periode van minimaal 5 jaar, een vast bedrag doneert aan het CDA. De Belastingdienst beschouwt deze schenking als een periodieke gift, waardoor de gift volledig aftrekbaar is! Voor een periodieke gift is de drempel van 1% van uw verzamelinkomen niet van toepassing. Een echte win-win situatie voor zowel het CDA als voor u. Door periodiek te schenken aan het CDA vormt u een structurele steunpilaar onder de idealen van het CDA.

Hoe werkt dit?

Op onderstaande rekenmodule van anbigift kunt u uw belastingvoordeel eenvoudig berekenen. Hier vindt u ook de schenkingsovereenkomst.

anbigift.nl/cda

WWW.CDA.NL/PARTIJ/DOE-MEE/WORD-LID

VAN DE FRACTIE- VOORZITTER

Gelukkig gaan de Coronabesmettingen en de ziekenhuisopnames de laatste tijd de goede kant op en kunnen veel zaken versoepeld worden zodat we samen weer een beetje het 'normale' leven weer wat kunnen oppakken. Veel ondernemers hebben hier reikhalzend naar uit gekeken dat ze weer met veel liefde en passie aan de slag mogen.

Laten wij samen onze lokale ondernemers nu ook niet vergeten en de 'bol.com' periode weer grotendeels achter ons laten.

Muziekverenigingen, koren, sportverenigingen, sportscholen etc. kunnen de draad weer oppakken en er kan weer gerepeteerd en getraind worden. Vrijwilligers, de crux van onze samenleving, kunnen zich weer verdienstelijk maken na een dik jaar thuiszitten of met zeer beperkte mogelijkheden. Kortom er is weer ruimte voor fysieke ontmoeting waar door velen lang naar is uitgekeken en sociale leven komt weer opgang.

Het omzien naar elkaar mag steeds weer meer fysiek plaatsvinden. Met name voor jongeren is het een zware periode geweest. Niet naar school, niet naar vriendjes en vriendinnetjes, geen schoolkampen, geen eindmusical van de basisschool, geen schoolreisje, digitale lessen, niet kunnen uitgaan in het weekend etc. Zaken waar je soms al weken, maanden naar hebt uitgekeken en dan gaat het ineens niet door en mag je aan de keukentafel via een scherm naar juf of meester kijken, dat gun je niemand.

Ook in de politiek heeft Corona een duidelijke rol gespeeld. Raadsvergaderingen, fractiebijeenkomsten en informatieavonden hebben we het afgelopen jaar grotendeels digitaal gedaan. De mogelijkheden op digitaal gebied zijn gelukkig zo dat er veel mogelijk is, maar het is verre van ideaal geeft.

Je hebt via het scherm niet het contact, je ziet niet de gezichtsuitdrukkingen en niet onbelangrijk je bent behoorlijk afhankelijk van de techniek.

Vanaf de langste dag gaan we weer meer fysiek vergaderen en hopelijk kunnen we na het zomerreces dit weer volledig oppakken.

De komende weken staan er voor ons als fractie nog een paar grote onderwerpen op de agenda o.a. de harmonisatie van de diverse beheerplannen in de openbare ruimte. Hierbij moet u denken aan het groenbeheer, bomenbeheer, wegenbeheer, bruggen en overige infrastructurele werken. Aan de hand van de beheerplannen worden de onderhoudsniveaus met de daarbij behorende financiën vastgesteld. Met name over het groenonderhoud krijgen we veel opmerkingen en met name over het groenonderhoud op begraafplaatsen.

Als fractie zetten we ons consequent in om hier de nodige aandacht voor te vragen. Begraafplaatsen dienen als het aan onze fractie ligt er goed en verzorgd uit te zien. Helaas zijn de financiële middelen een beperkende factor en zullen er lastige keuzes gemaakt moeten worden maar wat ons betreft mag er niet op het onderhoud op de begraafplaatsen bezuinigd worden.

In de raadsvergadering van 30 juni zal de jaarrekening 2020 worden besproken. Alhoewel het tekort geringer is dan het vorig jaar was becijferd, boeren we gewoon een paar miljoen achteruit. Dit is best zorgelijk mede omdat we niet al te veel vet op de ribben hebben, beter gezegd we hebben helemaal geen vet op de ribben.

De uitgaven in het sociaal domein laten nog steeds grote tekorten zien. De bijdrage via het gemeentefonds aan de gemeente is ontoereikend om met name de overgehevelde taken van het rijk te kunnen financieren.

Een week later op 7 juli zal de voorjaarsnota worden besproken. Een nota die een tussenstand geeft van de eerste maanden van het jaar en waarin de kaders staan genoemd voor de begroting die we als raad in november zullen vaststellen. Als je de voorjaarsnota leest dan kom je snel tot de conclusie dat we de komende jaren het financieel gezien niet gemakkelijk zullen krijgen. De nog steeds toenemende kosten in het sociaal domein geven veel zorgen, maar ook een

nieuwe verdeling van het gemeentefonds die vanaf 2023 zal worden ingevoerd. De voorlopige prognose is dat we 5 tot 6 miljoen minder uit Den Haag zullen krijgen.

Als college en als raad hebben we al aan de bel getrokken samen met veel gemeenten in de drie noordelijk provincies (waar met name de klappen gaan vallen), met als resultaat dat alles nog weer eens goed wordt bekeken of de nieuwe verdeling wel een goede is en of er geen gemeenten zijn die te veel

worden benadeeld. Dit lobbywerk zal wat opleveren maar waarschijnlijk niet het totale bedrag. Als fractie maken we ons zeker ook zorgen over de dienstverlening. Alles komt steeds meer onder druk te staan en de afstanden worden er alleen maar groter door. We zullen samen moeten kijken naar creatieve mogelijkheden om de dienstverlening voor de inwoners zo in te richten dat de afstand voor eenieder acceptabel is.

Alhoewel we als fractie de afgelopen periode achter de schermen in klein verband wel wat werkbezoekjes hebben gedaan, willen we dit toch de komende maande weer meer gaan oppakken. Ophalen wat er leeft in de verschillende dorpen, bedrijven etc. Voor juni en juli staan er in ieder geval nog werkbezoeken op het programma bij het sportpark in Winsum en een bezoek aan Wehe-Den Hoorn.

Mocht u vragen, opmerkingen of een suggestie voor een werkbezoek hebben dan kunt u altijd contact opnemen met de fractie. De contactgegevens staan elders in dit nummer van het Groen Hart.

Namens de fractie wens ik u allen fijne zomermaanden, waarin we voorzichtig weer mogen en kunnen genieten van activiteiten en evenementen. Laten we de komende periode, nu het fysieke en sociale leven weer opgepakt kan worden, vooral ook omzien naar elkaar.

**Namens de fractie,
Kor Berghuis, fractievoorzitter.**

De voorbereidingen voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 zijn in volle gang. Op 16 maart kiezen de inwoners van Het Hogeland opnieuw hun volksvertegenwoordigers. Dat is een belangrijk moment voor de kiezers om te bepalen aan wie het vertrouwen wordt gegeven om in de komende vier jaar mee te praten en mee te beslissen over de toekomst van onze gemeente.

Vanuit de CDA afdeling Het Hogeland zijn een aantal commissies samengesteld met ieder een specifieke opdracht.

Deze commissies zijn:

De vertrouwenscommissie; verantwoordelijk voor het samenstellen van de kandidatenlijst.

Coördinatoren/leden: Wilte Everts, Roel Meijer, Koos Dijksterhuis en Bert Helmholt.

De programmacommissie; samenstellen en schrijven van het verkiezingsprogramma.

Coördinatoren/leden: Henk Kuizenga, Gera Douma, Kor Berghuis, Kristel Rutgers, Pieter Boneschansker, Jan van de Wal, Henk Koopmans, Jakob de Vries, Harrie Sienot en Koos Dijksterhuis (notulist).

CDA Het Hogeland is op zoek naar kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen

Met elkaar bouwen wij aan een samenleving waarin aandacht is voor elkaar, waarin mensen tot hun recht komen en waarin het goed en veilig leven is.

Vind jij dit ook belangrijk?

En wil je helpen om aan een sterke samenleving te bouwen?

Dan is het raadslidmaatschap misschien iets voor jou. Als raadslid kun je het beleid in jouw eigen gemeente mede bepalen en van betekenis zijn voor je directe omgeving.

Heb jij deze ambitie en wil je politiek actief worden voor het CDA, of wil je meer weten over het raadslidmaatschap, neem dan contact op met het bestuur. Ben je enthousiast geworden en wil je solliciteren? Stuur dan je motivatiebrief met cv naar het bestuur via secretariaat@cdahethogeland.nl

Of wil je eens meekijken in de fractie en zien wat het raadswerk inhoudt, neem dan contact op met de fractievoorzitter, Kor Berghuis via info@cdahethogeland.nl

Verkiezingsprogramma 2022 - 2026

Het bestuur vraagt u om onderwerpen, thema's en aandachtspunten kenbaar te maken, waarvan u van mening bent dat die in het verkiezingsprogramma horen of moeten. U kunt zich ook aanmelden om bij het schrijven van het programma te helpen met betrekking tot een bepaald onderwerp.

Deze thema's komen aan de orde in het programma;

De eigenheid van het Hogeland

Kunst en cultuur, toerisme en recreatie, erfgoed

Sterke samenleving

Vrijwilligers, sport, wonen, bereikbaarheid, openbare orde en veiligheid.

Familie en gezin

onderwijs, kinderen en jongeren.

Zorg voor elkaar

Zorg en innovatie, meedoen, kinderen en jongeren

Eerlijke economie

Ondernemerschap, werkgelegenheid, agrarische sector, industrie en visserij.

Duurzaamheid en energietransitie

Afval, energie.

Aardbevingen en versterking

UIT DE ARCHIEVEN

NIEUWS VANUIT DE HISTORISCHE COMMISSIE

Marienus Beukema

Tijdens een van de laatste redactievergaderingen van het Groene Hart werd er verder gesproken over het werk van wat inmiddels is gaan heten, de historische commissie. Deze kleine commissie, raadslid en historicus Jan van de Wal en Marienus Beukema, is aan de slag gegaan met het verzamelen van oude vergaderstukken en ander interessant materiaal van de voormalige CDA-afdelingen. Tijdens een redactievergadering ontstond het plan om de oudst nog levende wethouders uit de "oude gemeenten" eens op te zoeken, en waar mogelijk met hen in gesprek te gaan over hun wethouderschap in andere tijden.

Het was voor mij, als inwoner van Bedum, het gemakkelijkst om het eerste gesprek aan te gaan met een oud-wethouder van de oude gemeente Bedum. Heel even dacht ik dat de oudst nog levende wethouder van Bedum, Jelte Bakker nog in Zuidwolde woonde. Jelte was altijd een zeer trouwe bezoeker van de ledenvergaderingen van de CDA-afdeling van Bedum. Wat bleek, hij was eind 2020 vanuit Zuidwolde samen met zijn vrouw naar huis Bloemhof in ten Boer verhuisd. Op woensdagmiddag 2 juni jl. trof ik hem daar aan, wachtend in de hal van dit mooie huis. Naast de appartementen, is er waar nodig zorg aanwezig en biedt het allerlei extra voorzieningen, voor ons een mooie plek om te wonen, aldus Jelte. Zeker wij missen Zuidwolde, maar nu de jaren tellen is dit voor ons een goed woonhuis, vertelt hij. Mevrouw Bakker bezorgde mij een mooie zitplaats in de gezellige woonkamer, en bediende ons met koffie en heerlijke koek.

Jelte Bakker is geboren in 1930 bij Niehove (Middag-Humsterland) als een boerenzoon. Jelte bezocht na de lagere school de Christelijke HBS in Groningen en ging daarna door naar de Hogere Landbouwschool in dezelfde stad. Als jonge man ontmoete hij mevrouw Ria Wiersema uit Oldehove, waar hij in 1957 mee trouwde. Zijn eerste baan was op de melkfabriek in Grijpskerk, de melkindustrie is hij zijn werkzame leven trouw gebleven. Via een baan in het Noord Hollandse Heiloo kwam Jelte terecht bij het Boter Controle Station in Groningen, daarna bij de Gezondheidsdienst voor dieren Groningen/Assen.

Foto's : Met dank aan de Historische Vereniging gemeente Bedum en fotograaf Herman Spier.

Het werk in Groningen bracht Jelte en zijn vrouw Ria uiteindelijk samen in een huis aan de Tuinbouwstraat in Zuidwolde. De familie kwam uit een wat men ook wel noemt een goed gereformeerd gezin.

De slogan “het samendragen van verantwoordelijkheid voor school, kerk een maatschappij” klonk de jonge familie Bakker als vertrouwd in de oren.

Als nieuwkomer in Zuidwolde werd Jelte al snel gevraagd om lid te worden van het kleuterschoolbestuur, drie weken later was hij voorzitter. Men vond dat ik dit maar moest doen omdat ik vergaderen gewend was, aldus Jelte. Al snel daarna kreeg hij de vraag of hij op de kandidatenlijst van het ARP wilde voor de gemeenteraadsverkiezingen in 1978. In die tijd was het binnen de plaatselijke ARP de gewoonte dat op de kandidatenlijst uit ieder dorp van de toenmalige gemeente Bedum een kandidaat kwam. De eerste plaats een Bedummer, tweede plaats iemand uit Zuidwolde, Jelte Bakker dus, de derde uit Onderdendam, en de vierde Noordwolde enz.

Het CDA werd op 11 oktober 1980 opgericht. Werd er voor die tijd in Bedum al samen gewerkt met de andere christelijke partijen CHU en KVP?

De ARP kwam met de gemeenteraadsverkiezingen van 1978, met 5 zetels in de raad. De KVP behaalde 1 zetel, en de CH bleef steken op 229 stemmen en kwam niet in de raad. Vanaf dat moment zijn wij direct als èèn fractie gaan samen werken met de KVP, in de praktijk werkten wij dus al als CDA-fractie. De fractie werd toen geleid door dhr. Wijnstra, de vader van de latere CDA-fractievoorzitter Ate Wijnstra.

Werden er in die periode ook al fractievergaderingen gehouden ter voorbereiding van de

raadsvergaderingen, en was er binnen de fractie ook een taak of portefeuillevdeling?

Zeker, er werd voorstudie gedaan voordat wij naar de raad gingen. Dat gebeurde ook bij de andere partijen. Het was in Bedum de gewoonte dat deze vergaderingen op het gemeentehuis werden gehouden. Omdat de gemeenteraad toen nog een collegiale bestuursvorm kende maakte de wethouder ook deel uit van de raadsfractie en deed mee aan de fractievergaderingen van totaal 5 ARP-ers en 1 KVP-er totaal dus een fractie van 6 mensen. Een echte taakverdeling binnen de fractie was er niet.

Wat erg veel indruk op mij heeft gemaakt in mijn eerste raadsperiode was het verongelukken van fractielid Lambertus, Wiertsema, een ramp voor zijn familie, en een vreselijk verlies voor de CDA-fractie.

Bij de raadsverkiezingen vier jaar later, werd U al lijstaanvoerder en wethouder, een snelle carrière.

Bij het opmaken van de kandidatenlijst in 1982, bleek dat er uit de periode daarvoor een drietal zittende raadsleden niet meer beschikbaar waren. Ook toenmalig ARP Wethouder Wiersema had aangegeven niet meer verder te willen, evenals fractievoorzitter Wijnstra. Deze laatste kon niet verder vanwege familieomstandigheden. Kortom er waren nieuwe mensen nodig. Zelf ben ik altijd een man geweest die goed met mensen om kon gaan, en koos voor samenwerken, en overleg. Inmiddels had ik een periode van 4 jaar als raadslid achter de rug, dit samen met de eerdergenoemde eigenschappen vond men voldoende reden om mij lijstaanvoerder te maken. De eerste CDA lijst aanvoerder, en na wat later zou blijken ook de eerste CDA-wethouder in de gemeente Bedum.

Bij de P.v.d.A werd ook een nieuwe lijstaanvoerder gekozen. In Bedum waren deze partij en de ARP al ruim twintig jaar de partijen geweest die samen met

de burgemeester het college van B en W vormden. Er werd vrijwel altijd goed met deze partij samengewerkt. De kans dat ik toen dus ook wethouder zou gaan worden was voor de hand liggend, en zo gebeurde het.

Werd er in die tijd ook al met alle fracties gesproken voor dat er een nieuw college tot stand kwam? Men wist toch eigenlijk al wel dat er een CDA/PvdA samenwerking zou komen?

Jazeker er werd serieus overlegt met alle fracties, op uitnodiging van het CDA. Wij hadden de gewoonte elkaar goed te informeren. Tenslotte kwam er ook een soort van collegeprogramma, al heette het toen nog niet zo, het was meer een lijst van afspraken die we gemaakt hadden. Zelf had ik de gewoonte ook na mijn aantreden als wethouder bij andere fracties binnen te stappen, om te horen welke vragen er leefden, en ze waar nodig ook nader te informeren. Hoe was de samenwerking in de colleges waarin u als CDA-wethouder heeft gewerkt.

Ik gaf eerder al aan dat de samenwerking met de P.v.d.A eigenlijk altijd erg goed is geweest. Mijn stijl van werken was veel overleg en gesprek, altijd met

het doel om tot werkbare afspraken te komen.

Ik sprak ook regelmatig met de fractie van de P.v.d.A. Samenspreken met de zogenaamde oppositie partijen, dat kenden wij toen eigenlijk nog niet, dat was soms wel wat moeilijker. Het ging ons als college ook gemakkelijk af binnen de raad, wij hadden altijd een ruime meerderheid. Wij hadden eigenlijk nooit gezeur zal ik maar zeggen.

Wat vond uw collega-wethouder van uw manier van werken, van veel overleg en gesprekken met zoveel mogelijk raadsleden?

Ik heb daar nooit negatieve reacties over gehoord. Mijn P.v.d.A collega, dat was toen Peter de Graaf, deze had minder contact met de samenleving. Zijn contacten beperkten zich veelal tot de sportwereld. Dat had ik minder, ook omdat ik vanwege mijn handicap niets kon uitrichten in de sport.

Hou lang bent u wethouder geweest?

Ik ben 4 periodes als wethouder actief geweest, dus 16 jaren. In die periode heb ik ook burgemeester Smallenbroek een tijdje moeten vervangen vanwege een hartoperatie, en ook later na zijn vertrek. In al die 16 jaar heb ik altijd samengewerkt met de P.v.d.A, met Peter de Graaf als wethouder. Wij hebben nooit slechte ervaringen gehad, geen gezeur. Ik kan mij nog herinneren dat het ook wel anders kon. Zoals in die tijd b.v. in de raad van Kantens, regelmatig gedoe tussen de P.v.d.A burgemeester en een P.v.d.A fractievoorzitter. In de raad van Oldehove was ook nogal eens wat aan de hand in die tijd.

Was er in uw periode ook al een soort dorpen overleg?

Nee dat kenden wij niet, ik zorgde er wel voor dat ik goed geïnformeerd was ook van uit de dorpen. Ik bezocht regelmatig werkzaamheden die door de gemeente in de dorpen werd uitgevoerd, sprak daar veel met mensen. Ik was altijd bij de weg, hier even praten daar even kijken enz.

Wat waren de portefeuilles die u heeft beheerd?

Onder andere sociale zaken, een grote portefeuille, bij voorbeeld bemoeienis met de vluchtelingenproblematiek. Ik heb samen met een commissie, die verantwoordelijk was voor asielzoekers, een eerste groep vluchtelingen verwelkomt op het NS-station in Bedum. Twee promille van het aantal inwoners van Bedum moesten wij als aantal vluchteling opvangen, daar moesten ook

woningen voor gereserveerd worden. Onderwijs was altijd een CDA-portefeuille, die door de CDA-burgemeester werd beheerd. Ik wilde deze portefeuille liever niet, er moest vaak bezuinigd worden, vandaar. Onderwijs ging toen naar de P.v.d.A, die ook de financiën beheerde.

Een vervelende klus die ik mij nog goed kan herinneren was de kwestie van mevrouw Joke Ottenhof. Deze mevrouw, een z.g. dierenliefhebber, woonde op een boerderijtje met al haar dieren op de Woldijk. Dit boerderijtje was bezwaard met een hypotheek, deze mevrouw voldeed niet aan haar aflossing verplichtingen, ze kreeg een aanmaning om de boerderij te verlaten. Mevrouw dreigde al haar honden in het gemeentehuis los te laten. Op een geven moment kwam de zaak voor de raad van state terecht. Ik heb zelf het gemeentebeleid verdedigd en uitgelegd hoe erg het gesteld was op de boerderij van mevrouw. De gemeente werd in het gelijk gesteld. Dus mevrouw moest uiteindelijk de boerderij verlaten. Even dreigde het een zaak te worden die met van de sterke arm opgelost moest worden. Toch is deze mevrouw, uiteindelijk uit eigen beweging vertrokken.

Wat waren leuke, en of mooie projecten, waar u aan heeft meegewerkt in die 16 jaren wethouderschap?

Het wegenonderhoud, en de buurt reconstructies in de oude kern van Bedum, waren mooie en dankbare projecten. Ook de nieuwbouwplannen van de straten rondom de Fluitenkruit, Speenkruit, en weer later de bouw aan ter Laan, waren mooie bouwprojecten. Op een zeker moment werden wij bezocht door een commissie die namens een organisatie voor gehandicaptenzorg op zoek waren naar een gunstige bouwlocatie. Men wilde een woonzorg complex bouwen in onze regio. Deze commissie stond onder leiding van de burgemeester van Middelstum, onze burgemeester was ziek, en dus moest ik dat overleg voorzitten. Wij hebben geluk gehad dat dit project uiteindelijk naar Bedum kwam. Stichting s.Heeren Loo

realiseerde in Bedum uiteindelijk het complex wat bekend is onder de naam Opmaat. De aanwezigheid van Opmaat heeft ook een uitstraling gehad naar Noord en Zuidwolde. Voor de gemeente, als mooi bij effect, flinke inkomsten wegens verkoop van gronden voor de bouw van dit project.

Overlegde u ook met de CDA-Kamer, Statenfractie en of andere CDA-Gemeenteraadsfracties over gezamenlijke problemen?

Nee dat gebeurde eigenlijk niet. Wel ben ik na mijn aftreden als wethouder lid geworden van de Vereniging Groen van Prinsterer, dat is een vereniging van oud CDA-bestuurders. Ik bezoek deze twee daagse ledenvergadering nog regelmatig, prachtige bijeenkomsten, met interessante sprekers.

Deed u als wethouder ook regelmatig verslag op de ledenvergaderingen?

Nee, geen verslag of een toespraak. Wel was ik er altijd om informatie te geven en met leden te kunnen praten. Voor mij natuurlijk erg belangrijk.

Zijn er nog in het oog springende zaken die u wilt vertellen?

Wat een blijvende indruk op mij heeft gemaakt waren de ernstige verkeersongevallen en branden waar ik vanwege mijn wethouder en of locoburgemeester schap naar toe moest. Deze rampen hebben een blijvende indruk op mij gemaakt. Het lidmaatschap van de personeelsvereniging vrijwillige brandweer in Bedum is nog een prachtige herinnering aan die periode. Samen met mijn vrouw bezoek ik nog altijd bijeenkomsten van deze vereniging.

Tenslotte, volgt u de lokale en landelijke politiek nog altijd?

Jazeker via de krant en de TV, en waar mogelijk bezoek ik nog de ledenvergadering van onze afdeling het Hogeland. <

VOORJAARSNOTA 2021

Op 7 juli bespreekt de raad de voorjaarsnota. Deze nota is een opmaat richting de begroting. U kunt het gehele document inzien via de website <https://raadhethogeland.nl/vergaderingen>

Lees hieronder een korte inleiding.

Vorig jaar september meende het college aan de hand van de 'bouwstenennotitie' de meeste financiële lekken boven de water te hebben. Hoewel niet uitgesproken robuust had het er toch schijn van dat het financieel perspectief van de gemeente met gepast optimisme tegemoet kon worden gezien. Met daarbij de nadrukkelijke kanttekening dat ook toen al helder was dat er tal van onzekerheden in onze financiële toekomst zaten.

Onder meer een toch relatief forse verhoging van de gemeentelijke belastingen leek lucht en ruimte te creëren. Ruimte en lucht die nodig was omdat we onzekerheden boven de markt zagen hangen.

Verschillende onzekerheden worden nu concreet en dat dwingt nu tot een pas op de plaats.

In de praktijk worden we geconfronteerd met ontwikkelingen die zich niet of nauwelijks laten grijpen.

De bevolking van Het Hogeland vergrijst. Als gevolg daarvan neemt het beroep op de WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning) toe. En daarmee de kosten voor de gemeente. Ook de ontwikkelingen op het gebied van de jeugdzorg zijn tot op zekere hoogte autonoom en maar ten dele te beïnvloeden.

Hoe dat tij gekeerd kan worden, bezorgt ons hoofdbrekens. In lijn met het uitgangspunt dat Hogelandsters die het niet breed hebben zo veel mogelijk moeten worden ontzien, is creativiteit nodig om dat principe overeind te houden. Op voorhand kunnen we meer eigen verantwoordelijkheid, en inbreng, van onze inwoners niet uitsluiten.

Het hoofdstuk Ability stelt ons ook voor hoofdbrekens. Het bedrijf wordt onder meer geconfronteerd met afnemende omzetten. Desondanks blijft het streven de omvorming van het bedrijf budgetneutraal te laten verlopen.

De ontwikkelingen in de Wmo en die bij Ability drukken op het perspectief voor de komende jaren. Maar ook op andere terreinen dreigt zwaar weer. Daarbij hebben we het vooral over het onderhoud van gemeentelijke wegen. De onderhoudstoestand is nader doorgelicht.

En de conclusie luidt dat er de komende jaren miljoenen euro's nodig zullen zijn om dat onderhoud – en daarmee de veiligheid – op orde te kunnen houden. Een min of meer vergelijkbaar beeld laten analyses van de onderhoudstoestand van onze 'civiele werken', onze gebouwen en de openbare verlichting zien. Ook daarin zal de komende jaren fors moeten worden geïnvesteerd, willen we een acceptabel kwaliteitsniveau kunnen blijven bieden.

Een absolute dreiging vormt de voorgenomen herziening van het Gemeentefonds. De voorstellen die de minister van Binnenlandse Zaken daarvoor eerder dit jaar deed, pakken voor Het Hogeland desastreus uit. Voor ons – en voor andere Groningse en Friese gemeenten – vormen de plannen aanleiding een gezamenlijke vuist richting Den Haag te maken en een duidelijke streep in het zand te trekken: 'De herzieningsvoorstellen zijn onverantwoord en onacceptabel. Tot hier en niet verder!'.

Het college hoopt dat de lobby effect sorteert en dat de onzalige plannen van tafel gaan. Het kan en mag niet zo zijn dat – zoals in de plannen het geval is – gemeenten met een zwakkere sociale structuur het gelag gaan betalen en dat gemeenten die sowieso al ruimer in de jas zitten er op vooruit gaan.

In algemene zin is er discrepantie tussen het gemeentelijk takenpakket – met name dat op het gebied van het sociaal domein – en de vergoedingen die het Rijk daar tegenover stelt. Dat gegeven is bekend.

Dat betekent dat we ons blijven beijveren voor een meer realistische, op maat gesneden financierings-systeem. De huidige is volstrekt onhoudbaar en tast de reservepositie op een onaanvaardbare manier aan.

De vraag is opgekomen in hoeverre Het Hogeland uit de pas loopt – of juist niet – in vergelijking met andere (buur-)gemeenten. Spelen daar dezelfde problemen? Is de aanpak elders anders; werkzamer misschien? Kunnen we leren van ervaringen daar? Die spiegel willen we ons in de aanloop naar de opstelling van de begroting voorhouden.

Het werd al eerder aangestipt: we zagen ons genoodzaakt om de heffingen vorig jaar relatief fors te verhogen. Voor 2022 moet koste wat het kost voorkomen worden dat de geschiedenis zich herhaalt. Het streven is er dan ook op gericht op de heffingen alleen een inflatiecorrectie toe te passen. We willen de Hogelandsters zo veel mogelijk ontzien.

De marges worden smaller en smaller. Desondanks zien we mogelijkheden ingezet beleid vorm te blijven geven. Investeren in dorpen; in onze gemeenschappen. Investeren in toekomst en veiligheid. Investeren in levendigheid en gezondheid. We investeren in een duurzaam, toekomstbestendig, economisch gezond en vitaal Het Hogeland. En daar waar we mogelijkheden zien om nieuw beleid uit te zetten daar laten we dat niet na.

Het startpunt voor het financieel perspectief is het structureel gepresenteerde meerjarige saldo in de vastgestelde begroting 2021. Dit perspectief wordt op basis van de ontwikkelingen die in deze nota zijn gepresenteerd bijgesteld en geeft een beeld van waar we nu staan. Uit de cijfers blijkt dat zowel voor het huidige begrotingsjaar als richting de begroting 2022 keuzes gemaakt moeten worden om het financiële plaatje sluitend te krijgen. Daarbij blijven er veel zaken in ontwikkeling en moeten we accepteren dat er de nodige onzekerheden aanwezig blijven en dat de begroting dus aan verandering onderhevig zal zijn.

Effecten voorjaarsnota

Hoewel in deze voorjaarsnota alleen noodzakelijke mutaties hebben uitgevraagd, zien wij toch een behoorlijke structurele uitzetting. Het totaalbeeld na verwerking van de gepresenteerde mutaties en ontwikkelingen in deze nota ziet er als volgt uit:

Verloop meerjarig perspectief					
Bedragen x €1.000,-	2021	2022	2023	2024	2025
Huidig perspectief	300	1.709	1.794	2.303	NNB
Effecten voorjaarsnota 2021	-107	-2.975	-3.181	-3.334	-3.472
Bijgesteld perspectief	193	-1.266	-1.387	-1.031	NNB

Met de claims uit deze nota is het financieel perspectief in vergelijking met de begroting 2021 verslechterd.

In onderstaand overzicht zien we op twee domeinen grote structurele uitzettingen. We zien een sterk oplopend tekort bij Ability en een structurele uitzetting op de Wmo. De eerste heeft alles te maken met de teruglopende WSW populatie en daarmee ook een teruglopende omzet. De tweede hangt voor een groot deel samen met de toenemende vergrijzing in onze gemeente.

Voor wat betreft de inkomensregelingen zien we een incidenteel voordeel van € 0,85 miljoen, dit is conform de monitor Sociaal Domein. Hierbij moeten we wel opmerken dat deze extra inkomsten nog niet zeker zijn en wij dus wel enige terughoudendheid betrachten. Bij de najaarsnota komen we terug op de hier opgenomen verwachting.

Ook ziet u zoals gebruikelijk een incidenteel voordeel op de kapitaallasten. Niet alle beschikbare investeringskredieten worden in het lopende jaar besteed. Lopende kredieten leiden daardoor in het eerste jaar tot lagere kapitaallasten. Immers de kapitaallasten over het nog niet bestede deel schuift ook een jaar door. Wel is de onderuitputting dit jaar groter dan gebruikelijk. Dit komt doordat in 2020 de investeringskredieten voor het scholenprogramma in het gebied van de voormalige gemeente Eemsmond

beschikbaar zijn gesteld. De uitvoering moet echter voor een groot deel nog plaatsvinden.

Algemene Uitkering

Op het moment van schrijven van deze nota is de meicirculaire helaas nog niet verschenen. Niet onwaarschijnlijk is echter dat deze circulaire effect heeft op het in deze nota gepresenteerde perspectief.

Er zal daarom in aanvulling op deze nota separaat worden geïnformeerd over de uitkomsten van de circulaire en de gevolgen voor het meerjarig perspectief. Op deze wijze kan bij de behandeling van deze voorjaarsnota de raad ook rekening houden met de uitkomsten van de circulaire.

De raad is uiteraard op de hoogte van de voornemens van het rijk om de verdeling van het gemeentefonds te herijken. In deze nota is nog geen rekening gehouden met de mogelijke effecten van een herijking. De gevolgen van de herziening van het gemeentefonds op de te ontvangen algemene uitkering zijn dan ook nog zeer onzeker. De eerste uitkomsten zijn zoals u weet behoorlijk desastreus. Wij hopen in de lobby richting het rijk bij te dragen aan een bijstelling van de huidige voorstellen.

Conclusie

Deze voorjaarsnota heeft nog geen structureel sluitend meerjarenperspectief. Richting de begroting 2021 zullen voorstellen worden gedaan met betrekking tot het gewenste structurele financiële plaatje. Daarmee is deze voorjaarsnota nog geen begroting in conceptuele vorm, maar geeft het u wel inzicht in de financiële stand van zaken met de nu aanwezige informatie. <

Verloop meerjarig perspectief					
Bedragen x €1.000,-	2021	2022	2023	2024	2025
Omzet groen Ability	-542	-700	-700	-700	-700
Omzet Ability I&D	-460	-460	-460	-460	-460
Hulpmiddelen WMO	-220	-220	-220	-220	-220
Huishoudelijke ondersteuning	-184	-660	-660	-660	-660
Begeleiding ZIN	-	-295	-295	-295	-295
Begeleiding PGB	-	-67	-133	-133	-133
Eigen bijdragen WMO	44	44	44	44	44
Aanvullende taakstelling WMO	-	200	200	200	200
BUIG	850	-	-	-	-
Kapitaallasten Wegen en Civiel	-	-	-155	-310	-465
Onderuitputting kapitaallasten	1.000	50	50	50	50
Overige effecten per saldo	-595	-867	-852	-850	-833
Totaal	-107	-2.975	-3.181	-3.334	-3.472

A portrait of a woman with short, wavy blonde hair, wearing a bright pink blazer over a dark top. She is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a soft-focus green, suggesting an outdoor setting with foliage.

VAN DE WETHOUDER

“Het CDA streeft naar energie neutrale kernen. Dit kan alleen met voldoende maatschappelijk draagvlak”. Dit is in ons lokale verkiezingsprogramma 2018 de openingszin in het hoofdstuk over Duurzaamheid & Energietransitie. En nog steeds zo treffend !

Over nut en noodzaak van de energietransitie is geen discussie. We weten, hier in het Noorden als geen ander, hoe belangrijk het is om het gebruik van fossiele brandstoffen drastisch te verminderen. Dat de doelen die beschreven zijn in het Klimaatakkoord, drastische vermindering van CO₂-uitstoot, zinvol zijn.

We weten ook dat naast een andere manier van energie opwekken besparen van energie hieraan bijdraagt.

Ik denk dat het besparen van energie voor bijna iedereen haalbaar is. Dat bewustwording daar een grote rol in speelt is duidelijk. Als de wil er is is goede voorlichting, hulp en persoonlijk advies essentieel voor het behalen van resultaat.

Alle kleine beetjes helpen en ook alle kleintjes kunnen helpen: begin van dit jaar hebben 70 gezinnen uit onze gemeente meegedaan aan het project

Junior energiecoach”. Kinderen en hun ouders hebben enkele weken een programma gevolgd met verrassende opdrachten die tot doel hadden het bewust omgaan met energie en het zoeken naar energiebesparende mogelijkheden in huis. De belangstelling hiervoor was zo groot dat we in het najaar opnieuw het programma aanbieden.

Daarnaast deelt de gemeente ook verschillende energie(bespaar)boxen uit aan inwoners. Verschillend, omdat iedere inwoner en woning uniek is en mogelijk om een andere type besparende maatregel vraagt. Energiecoaches bieden hulp en persoonlijk advies aan.

(Kijk op <https://energieloket-groningen.nl/het-hogeland/>)

In de Bestuurlijke afspraken die het Rijk en de Regio in november 2020 hebben gemaakt is afgesproken dat (bijna) alle huiseigenaren in onze gemeente vanaf juli 2021 gebruik kunnen maken van een subsidie van maximaal 10.000 euro voor het verbeteren en verduurzamen van de woning. (Aanvragen via Samenwerkingsverband Noord-Nederland). Huurders van woningbouwcorporaties ontvangen 750 euro.

In mijn ogen een mooie kans om gewenste verduurzamingsmogelijkheden te kunnen (laten) uitvoeren en op deze manier zonder grote financiële impact bij te dragen de Energietransitie.

Maar met alleen besparen komen we er niet. We moeten ook energie op blijven wekken. En daar moeten we samen een goede manier voor bedenken. Daar moeten we "ruimte" voor vinden. Letterlijk en figuurlijk. Kleinschalige initiatieven die passen bij de plaatselijke energievraag staat Het Hogeland toe. Initiatiefnemers die draagvlak zoeken en vinden krijgen de mogelijkheid om aansluitend bij het dorp een klein zonnepark te ontwikkelen. De lusten en lasten komen dan samen.

Maar ook daarmee komen we er niet. Het zal ook grootschaliger of innovatiever moeten. Als we het hebben over bijvoorbeeld een windpark, waar moet deze dan komen? Wekken we alleen op voor ons eigen gebruik of kijken we over gemeentelijke en provinciale grenzen heen? Heel veel vragen en nog geen antwoorden. Want daarvoor is het nodig om met elkaar in gesprek te gaan. Denkkraft, daadkracht en betrokkenheid van inwoners is daarbij belangrijk. Participatie moet echte participatie zijn.

Het Nationaal Programma RES is opgezet om de 30 RES regio's (in Groningen vormt de gehele provincie een regio) in Nederland te faciliteren in het maken van een Regionale Energiestrategie. Regionaal, omdat de gedachte is dat er op regionaal niveau betere afspraken gemaakt kunnen worden over duurzame oplossingen en participatie dan op nationaal niveau.

Van belang blijft wel dat er vanuit de landelijke overheid voldoende financiële middelen beschikbaar komen om de complexe vraagstukken goed in te vullen.

De RES 1.0 is in onze gemeente recent vastgesteld. Nu gaan we op weg naar de RES 2.0. Grote dilemma's die, regionaal en lokaal, met inwoners besproken en ingevuld moeten worden om te komen tot een gezamenlijk visie en daarna de strategie.

Wilt u meer weten over de RES kijk dan op www.regionale-energiestrategie.nl

We zijn er samen verantwoordelijk voor dat we de klimaatverandering afremmen, niet overhaast en ondoordacht maar met aandacht voor diverse standpunten en perspectieven. Op zoek naar solidariteit en vanuit een gezamenlijk gevoel voor verantwoordelijkheid.

Zomer

BADMINTON	SPROEIER
BADPAK	STRAND
BAL	TUIN
BARBECUE	VAKANTIE
BIKINI	VLIEGER
BLOEMEN	VLINDER
BOS	WARM
COCKTAIL	WATERPISTOOL
GRAS	ZANDKASTEEL
HANGMAT	ZEE
IJS	ZON
KAMPEREN	ZONNEBRIL
KAMPVUUR	ZWEMBAD
PARASOL	ZWEMBROEK
RANJA	ZWEMMEN
SLIPPERS	

woordzoekerfabriek.nl - maak je eigen woordzoeker

Agenda

07 juli
2021

RAADSVERGADERING

Locatie: Gemeentehuis Uithuizen
Aanvang: 16.30 uur

09 juli
2021

FRACTIE OP WERKBEZOEK

Locatie: Wehe den Hoorn
Aanvang: 16.00 uur

24 aug
2021

FRACTIEVERGADERING

Locatie: Gemeentehuis Bedum
Aanvang: 19.30 uur

01 sept
2021

RAADSOVERLEGGEN

Locatie: Gemeentehuis Uithuizen
Aanvang: Overleg 1: 17.00 uur Overleg 2: 20.00 uur

07 sept
2021

FRACTIEVERGADERING

Locatie: Gemeentehuis Bedum
Aanvang: 19.30 uur

15 sept
2021

RAADSVERGADERING

Locatie: Gemeentehuis Uithuizen
Aanvang: 19.30 uur

medio okt
2021

LEDENVERGADERING

Agenda: kandidatenlijst en verkiezingsprogramma
Locatie: nader te bepalen

ALGEMENE LEDENVERGADERING 21 JUNI

Verslag algemene ledenvergadering 21 juni 2021
door Koos Dijksterhuis

1. Opening.

De voorzitter opent de vergadering met het lezen van een inleiding van Karel ter Linden over Kain en Abel, waarbij een parallel getrokken kan worden met de huidige situatie in het CDA. In de kern gaat het erom dat het niet gaat om jij en zij maar om wij. Dat moest Kain leren en dat zou ook gemeengoed binnen het CDA moeten zijn. Voorzichtig zijn met oordelen en veroordelen.

2. Mededelingen / ingekomen en verzonden stukken.

Mededeling: In september zal er een bijzonder CDA-congres zijn waarbij de huidige situatie binnen het CDA zal worden besproken.

Verslag ALV 9 november 2020.

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. Ook zijn er n.a.v. geen opmerkingen.

3. Bestuursverkiezing.

Aftredend en herkiesbaar zijn de heer B. Helmholt en mevr. G. J. Douma.

Beide zijn herkiesbaar en er zijn geen tegenkandidaten ingediend. Beide worden bij acclamatie herkozen waarbij de voorzitter hen welkom heet voor hun tweede bestuursperiode,

4. Jaarverslag en vaststellen jaarrekening.

De jaarrekening wordt ongewijzigd vastgesteld. Wel is het zo dat de kascommissie nog moet controleren, hiervoor melden zich de heren Pieter Boneschansker en Jasper Spijk. Wanneer zij de kas hebben gecontroleerd en goed gekeurd, is de jaarrekening vastgesteld. De penningmeester refereert aan het feit dat er een fors batig saldo is maar dat deze veroorzaakt wordt door het feit dat door de coronaperikelen er weinig activiteiten hebben plaats gevonden terwijl de inkomsten wel door liepen. Dit jaar zal het meer in evenwicht zijn met het weer opstarten van werkbezoeken. Ook zullen er meer uitgaven zijn vanwege de Gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

5. Jannes Paas en Anja Kroesberger van het CDJA met het thema:

Christendemocratie voor een nieuwe generatie.

Jannes begon zijn inleiding met de vraag naar de leeftijd van de aanwezige CDA leden. Het bleek dat deze behoorden bij de hogere leeftijdscategorieën.

Deze inleiding had hij nodig om vast te stellen dat dit ook het beeld is van het landelijke CDA. Saillant detail 55 plus heeft een lagere gemiddelde leeftijd van de leden.

Op de andere vergelijkende scores zoals: opleiding niveau, stedelijk-landelijk, man-vrouw is het CDA wel een afspiegeling van de samenleving en is het wat zij wil zijn een echte volkspartij.

Toch heeft, volgens Jannes, het CDA ondanks deze weinig goeds voorspelende feiten wel een toekomst als je kijkt naar het CDA partij programma die thema's aanreikt die ook vooral de jongeren aanspreken zoals: Klimaat, onderwijs, Europa, woningbouw en huisvesting. Thema's die ook een succesvolle partij als VOLT zetels heeft opgeleverd.

Het probleem van het CDA van dit moment is dan ook de beeldvorming. Oplossing daarvoor is volgens Jannes trots op jezelf te zijn en niet bang zijn voor je eigen ideologie. Wat je uitstraalt spreekt je ook aan.

Een ander typisch CDA-thema zijn de normen en waarden. Juist dit thema is op dit moment uiterst actueel en zou

het CDA ook kiezers moeten opleveren. Jannes kenmerkt het CDA als een realistische partij met sterke wortels in de samenleving die van onderuit gevormd kan en moet worden. Focussen op eigen kracht is daarbij van belang.

Voor de Gemeenteraadsverkiezingen van 2022 biedt het Groningse/stedelijke CDJA dan ook haar hulp aan voor debatten en verkiezingsbijeenkomsten en campagne activiteiten. De stad helpt het Ommeland!

Op een vraag over het uittreden van oud-premier van Agt meldt hij dat wij hier te maken hebben met een uiterst ingewikkelde materie waar in elke afdeling over gediscussieerd wordt maar waar niet maar zo een eenduidig antwoord te geven valt.

Over een vraag met betrekking tot de ontwikkelingen in het landelijke CDA antwoordt Anja Kroesberger dat de gemeenteraadsverkiezing van 2022 daar last van kunnen ondervinden omdat je te maken hebt met een algemene beeldvorming.

Na nog een persoonlijk exposé hoe hij al zo jong bij het CDA is terecht is gekomen wordt hij door de voorzitter hartelijk bedankt voor zijn inspirerende verhaal.

6. Gemeenteraadsverkiezingen.

Er zijn 3 commissies aan het werk:

Vertrouwenscommissie: Wilte Everts, de onafhankelijke voorzitter, meldt dat de eerste gesprekken hebben plaats gevonden met potentiële kandidaten van de lijst uit 2018. De tweede serie gesprekken zullen gehouden worden in september met kandidaten die zich gemeld hebben en belangstelling hebben. Na vaststelling in de vertrouwenscommissie zal het bestuur de voorlopige lijst vaststellen waarna de ALV in november de definitieve lijst zal gelden.

Ook deze commissie is al aan het werk en namens de programmacommissie presenteert Henk Kruizinga de volgende uitgangspunten, die kunnen worden gelinkt aan de volgende vragen bij het maken van het verkiezingsprogramma.

-Wie ben ik?

-Wat is de functie van een verkiezingsprogramma?

-Wat is het verkiezingsprogramma niet?

-Relaties met andere documenten

Bij de voorbereiding zijn de volgende vragen aan de orde: Hoe betrek je de samenleving en bij wie haal je het op? (in de buurt, online, maatschappelijke organisaties, deskundigen, leden, regionale afstemming en campagne team)

Als laatste deel volgt dan nog: Opbouw en vormgeving en presentatie.

Namens de campagnecommissie meldt Harma Dost de plannen voor de campagne die vooral ook zware nadruk krijgen op de sociale media. Gezien de situatie in Den Haag neemt de commissie eerst een afwachtende houding aan, ook met het oog op het ingelaste CDA-congres in september. Wel doet zij een oproep om met ideeën te komen. De bakfiets van de vorige verkiezingen kan weer worden gebruikt want ook een grote zichtbaarheid zal van belang zijn. De voorzitter zegt in zijn afsluitende woorden de goede hoop te hebben dat 7 raadszetels mogelijk moeten zijn.

7. Voorjaarsnota.

De voorjaarsnota roept voor de gemeente Hogeland een somber beeld op. In de herijking tussen rijk en gemeentes,

wat betreft de rijksbijdragen, komt de gemeente Het Hogeland er door verschillende oorzaken heel bekaaid van af. Ondanks het feit dat daarover op dit moment gesprekken plaats vinden met de minister, is Kor Berghuis niet hoopvol gestemd. De gemeente heeft wel een bureau ingehuurd om haar kant van het verhaal voor het voetlicht te krijgen. Op de terreinen van Groen, Wegen, Infra en Civiele werken moeten dit jaar nog belangrijke beslissingen worden genomen. Op dit moment geven wij meer uit dan wij binnen krijgen en dat kan bij afwezigheid van reserves niet. Maar verhoging van de belastingen kan na de forse verhoging van vorig jaar ook niet. Een apart verhaal is het sociale domein waar veel overheveling naar de gemeenten heeft plaats gevonden met daarbij een forse korting. Op dit moment vindt daar een vorm van reparatie plaats die vermoedelijk toch de tekorten niet volledig zal tenietdoen.

Op een vraag van de heer Vogel of wij nu al niet zuiniger hadden moeten zijn kijkend naar de grote projecten als een Wereldefgoedcentrum en de Tirrel antwoordt Kor dat daarover al afspraken waren gemaakt bij de coalitieonderhandelingen voor de nieuwe gemeente en dat die gestand moesten worden gedaan. De wethouder Kristel Rutgers vult aan dat er ook wel positieve zaken zijn te noemen maar dat die vooral gerelateerd zijn aan de NPG gelden. Deze zijn echter eenmalig en mogen niet gekoppeld worden aan structurele zaken vanuit een opgestelde begroting. Ook komt veel geld vanuit Den Haag waar de gemeente geen vrije beschikking over heeft en feitelijk ook geen rol kan spelen bij vrije bestedingen. De voorzitter wenst vervolgens fractie en wethouder veel stekte bij de opstelling van de begroting.

8. Rondvraag.

Afvalcontainers: situatie is niet wezenlijk verandert ondanks ophef daarover op de sociale media. Alleen afvalcontainers als wegmarkering o.i.d. mogen niet. Dat was daarvoor al niet anders.

CDA moet vooral zijn best doen voor jonge en startende ondernemers in met name de agrarische omgeving. Voorbeelden, geitenhouderij, veeteelt en tuinbouw. Kor meldt dat in de samenleving heel verschillend gedacht wordt over groei in deze sector en dat het CDA ook rekening zal moeten houden met de gevoelens die daar leven. Kan een nieuwe regeling bij het ophalen van oud papier met containers van Omrin niet nadelig uitpakken voor de bestaande ophaal regelingen voor verenigingen. Kor meldt dat hij daar geen zorgen over heeft en dat ook de verenigingen zich daarover geen zorgen over hoeven maken.

Dienstverlening door de gemeente. Deze liet de afgelopen periode (zeer) te wensen over. Is daar zicht op enige verbetering? Er wordt hard gewerkt maar het probleem is bij de herindeling onderschat en zal daarom in de komende raadsperiode een belangrijk punt van aandacht moeten blijven.

Subsidies schoolzwemmen verdwenen. Vooral vervoer buiten dorpen een probleem. Ingevoerd alternatief is dat er via de gemeente geld kan worden aangevraagd voor de kosten van zwemles voor mensen met een gering inkomen.

Sluiting milieustraten. Beperkte mogelijkheid van breed aanbieden bij bepaalde straten heeft mee tot deze beslissing geleid. Op de site van de milieustraten staat precies vermeld wat precies kan worden aangeboden en hoe. Kor meldt nog dat er vanwege de vele opruimactiviteiten in het Corona jaar een tekort is van 1 miljoen euro vanwege het vele aangeboden afval.

Sluiting.

De fractie

Kor Berghuis

Fractievoorzitter

Gaswinning
Financiën
Havens
Gemeentelijk vastgoed
Milieu en circulaire economie
Lid Auditcommissielid
AB GR Vuilverwerkings- bedrijf
Noord Groningen

06 23800405
kor.berghuis@raadhethogeland.nl

Harma Dost

Vice-fractievoorzitter / secretaris

Dienstverlening en Communicatie
Kunst en Cultuur
Erfgoed
Recreatie en Toerisme
Economische Zaken *
Sport
Participatiewet

06 24332401
harma.dost@raadhethogeland.nl

Henk Koopmans

Fractielid / penningmeester

Ruimtelijke Ordening
Omgevingswet
Personeel en organisatie
Facilitair en ICT
WMO*
Zorg en Welzijn*
Volksgezondheid*

06 53921692
henk.koopmanseraadhethogeland.nl

Rudmer Veenwijk

Fractielid

Verkeer en Vervoer
Landbouw,
Visserij en Natuur
Beheer en onderhoud
Integrale samenwerking

06 21860365
rudmer.veenwijk@raadhethogeland.nl

Jan van de Wal

Fractielid

Onderwijs
Jeugdzorg en Jeugdbeleid
WMO*
Zorg en Welzijn*
Volksgezondheid*
Publiek vervoer

06 36364565
jan.vandewal@raadhethogeland.nl

Jakob de Vries

Fractielid

Handhaving
Vergunningverlening en toezicht
Ruimtelijke Ordening *
Omgevingswet*
Economische Zaken*
Wonen en Volkshuisvesting

06 11277633
jakob.devries@raadhethogeland.nl

Bestuur

Harrie Sienot

Voorzitter
06-15 11 18 83

Gera Douma

Secretaris
Kastanjelaan 7,
Uithuizermeeden
0595-412069
secretariaat@cdahethogeland.nl

Harm Jan Schipper

Penningmeester

Bert Helmholt

Roel Meijer

Henk Kuizenga

Durk Miedema

Wethouder

Kristel Rutgers

088 - 345 88 88
kristel.rutgers@hethogeland.nl

Portefeuille

Onderwijs
Jeugdzorg Jeugdbeleid
Klimaatbeleid en energietransitie
Gaswinningsdossier (gezamenlijke portefeuille)

Provinciale Staten

Jesper Bergsma

06-18 56 22 01
j.bergsma@ps-provinciegroningen.nl

Portefeuille

Landbouw en visserij
Natuur en landschap
Ruimtelijke ordening
Milieu en water
Leefbaarheid en wonen
Jongerenparticipatie

- Advies voor onderhoud aan asfaltverhardingen
- Uitvoering (kleinschalig) asfaltonderhoud
- Uitvoering slijtlagen en penetratielagen
- Uitvoering vullen van scheuren in asfalt
  - Voor bedrijven en particulieren
  - Lokaal aanwezig en korte lijnen

Voor een vrijblijvend advies of offerte neem contact op met:
 Johannes de Vries mobiel: 06 51864787

www.kwwbedum.nl

Wilt u meer weten over de
 hypotheekmarkt of het eventueel
 omzetten van uw huidige hypotheek?
 Heeft u een huis gekocht en wilt u een
 nieuwe hypotheek afsluiten?
voor een helder advies!

**Poort
& Woltjer**

Makelaardij
 Hypotheken
 Verzekeringen

M.J. Bultenastraat 6, Uithuizen
 Telefoon (0595) 4314 55
 info@poortenwoltjer.nl
 www.poortenwoltjer.nl

**Meijer
& Drenth**

Makelaardij
 Hypotheken
 Verzekeringen

Stadshaven 3, Appingedam
 Telefoon (0596) 6254 50
 info@meijerendrenth.nl
 www.meijerendrenth.nl

Het
 eerste
 gesprek is
 kosteloos

VAKGARAGE BREGMAN

Heerestraat 2 9953 PJ Baflo
 Tel: 0595 422514 Mobiel: 06 - 11 38 50 30
 Mail: info@vakgaragebregman.nl

Boneschansker
 elastingen en Administraties

Valge 10, 9965 PG Leens • 0595 – 577254 / 06-219 422 28 • pieter@boneschansker.nl • www.boneschansker.nl

DEPRINT

Aandacht krijg je door het te geven

WWW.CDAHETHOGELAND.NL